

MAARIA – ILMARISTEN OSAYLEISKAAVA

Vastineet muistutuksiin 20.3.2023

Liedon kaupunki | Kaupunkikehityspalvelut | Kaavoitustoimi

Turun kaupunki | Kaupunkiympäristö | Kaavoitus

Nähtävilläolo ja muistutukset

Osayleiskaavaehdotus ja ulkoilureittisuunnitelmaehdotus olivat nähtävillä 28.2.-29.3.2022. Tuona aikana saatiin 20 muistutusta. Muistutukset koskevat osayleiskaavan ja ulkoilureittisuunnitelman 7.2.2022 hyväksytyjä ehdotuksia.

Jos muistutukset ovat aiheuttaneet muutoksia ehdotuksiin, niin muutostoimenpiteet on kuvattu kunkin vastineen lopussa.

1 Maanomistaja, kiinteistö Mäkipera II 853-465-17-2, 2.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

- 1) Ratsastusreitti kääntyy tarpeettomasti Turun kaupungin omistamalta kiinteistöltä 465:17:4 (Penttilä I) kohti itää minun kiinteistöni 465:17:2 (Mäkipera II) suuntaan. Turvallisempi ja halvempi reitti kulkisi suoraan luoteeseen kahden mäkinpyylän länsipuolelta.
- 2) Ratsastusreittiä tulee saada käyttää korvauksetta metsätalouden kuljetuksiin ja muihin tarpeisiin.
- 3) Kiinteistölläni 465:17:2 (Mäkipera II) on esiintynyt vandalismia siten, että puihin on metallisilla kiinnikkeillä kiinnitetty jotakin. Kaupungin tulee ohjeistaa, että puihin ei saa kiinnittää mitään.
- 4) Kaupungin tulee huolehtia siitä, että luontoa ei roskata ulkoilureitin vaikutusalueella.
- 5) Kaupungin tulee selvittää, kuinka metsäpalariski saadaan minimoitua ulkoilualueella.

Vastine:

- 1) Ratsastusreitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmaehdotuksesta.
- 2) Ks. kohta 1.
- 3) Muistutuksesta ei selviä, miksi puihin on kiinnitetty metallisin kiinnikkein jotakin ja ketkä näin olisivat tehneet. Kun tekijä ja syy eivät ole selvillä, ohjeistusta on mahdotonta kohdistaa keneenkään.
- 4) Kun kaupunki aikanaan toteuttaa alueelle ulkoilureittejä, se ohjeistaa reittien käyttäjiä tarpeen mukaan.
- 5) Ulkoilureittisuunnitelmassa ei määritellä reitteihin liitettäviä toimintoja tai rakennelmia, vaan niiden toteuttaminen edellyttää aina toteutussuunnittelua ja erillisiä investointipäätöksiä. Toteutussuunnittelussa ratkaistaan mm., tuleeko alueelle nuotiopaikkoja. Tulentekopaikkoihin liittyviä turvallisuuskysymyksiä pohditaan tuossa vaiheessa.

Toimenpiteet

- *Ratsastukseen osoitettu reitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmasta.*

2 Maanomistajat, kiinteistöt Hakala 853-487-9-27 ja Hakala II 853-487-6-42, 20.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

1. Virkistyskäyttövaraus ja ulkoilureittisuunnitelma

Osaomistamamme tilat on kaikilta osin merkitty virkistysalueiksi V-1, mikä tarkoittaisi sitä, että uusia rakentamiskohteita ei niiden alueelle voisi lainkaan muodostaa. Alueisiin sisältyy mm. laajat peltolohkot, jotka eivät tarjoa minkäänlaisia monipuolisia virkistysmahdollisuuksia. Niillä ei ole myöskään arvokkaita luontokohteita.

Maarian altaan puoleiselle rajalle on suunniteltu ratsastus- ja ulkoilureitti, joka toteutuessaan hankaloittaa ja rajoittaa merkittävästi nykyistä metsätaloukskäyttöä. Samalla se kuluttaa maastoa ja vahingoittaa mm. puiden oksistoa sekä juuristoa. Kiinteistörekisteriin merkittävänä pysyvänä rasitteena se tulee myös selvästi alentamaan tilan markkina-arvoa, mitä maanomistajalle maksettavat kertaluonteiset korvaukset haitasta ja vahingoista eivät riitä lainkaan korvaamaan.

Reittisuunnitelma ja virkistyskäyttövaraus, joka kieltää uudisrakentamisen kokonaan, aiheuttavat MRL 39,4 §:n vastaisesti ilmiselvää kohtuutonta haittaa.

Alue on ollut väliaikaisessa rakennuskiellossa jo 15 vuotta vuodesta 2007 eli yleiskaavan valmistelun alkamisesta lähtien. Näissä olosuhteissa pidämme päivänselvänä, että yleiskaavaa laadittaessa on toimittu kyseisen säännöksen vastaisesti ja aiheutettu meille maanomistajina kohtuutonta haittaa, joka on lisäksi kestänyt huomattavan pitkään.

2. Maa- ja metsätalouskäyttö

Emme voi hyväksyä sitä, että osayleiskaavaluonnoksessa tilat on kokonaisuudessaan merkitty virkistyskäyttöalueiksi. Lisäksi ulkoilu-/ratsastusreittisuunnitelmassa hyödynnetään tilojemme alueilla pääosin reittejä ja uria, jotka ovat muotoutuneet puun korjuu- ja kuljetustarpeita varten. Niiden ottaminen liikuntakäyttöön tulee estämään tämän alkuperäisen käytön tai ainakin vaikeuttamaan sitä kohtuuttomasti. MRL 39,4 §:ssä säädetään, että yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle kohtuutonta haittaa, mistä tässä mielestämme nyt ensisijaisesti on kysymys, kun kaavamerkinnällä halutaan kieltää tiloilla vuosikymmeniä jatkunut maa- ja metsätalouskäyttö. Vaadimme kaavamerkin­nän muuttamista sellaiseksi, joka sallii osaomistamiemme tilojen käyttämisen siihen tarkoitukseen, jossa ne nykyäänkin ovat eli maa- ja metsätalouskäyttöön.

3. Yhdenvertaisuusperiaate

Suomen perustuslain 6 §:stä ilmenevää yhdenvertaisuusperiaatetta on sovellettava myös maan­käyttö- ja rakennuslain mukaiseen kaavoitukseen. Katsomme, että osaomistamme tilat kokonai­suudessa kattava virkistyskäyttövaraus rikkoo räikeästi tätä yhdenvertaisuusperiaatetta vastaan. Osaomistamiemme maita ei voida rakentamisen mitoituksen sekä kaavan sisällön suhteen asettaa tyystin erilaiseen ja käytännössä arvottomaan asemaan kuin muita yksityisten omistuksessa olevia maita Tastontien varrella. Katsomme, että ennen nyt esillä olevaa osayleiskaavaluonnosta osa­omistamiemme kiinteistöillä on ollut vähintäänkin odotusarvoa, joka on voinut perustua odotuksiin siitä, että ainakin osa tilojen alueista tulisi tulevassa kaavoituksessa osoitetuksi rakennusmaaksi.

4. Turun pormestariohjelma 2021-2025

Pormestarihallinnon keskeisiin lupauksiin kuuluu mm. tonttien tarjonnan lisääminen houkuttelevilla alueilla. Maaria-Ilmaristen aluetta tulee ehdottomasti pitää tällaisena päinvastoin kuin esimerkiksi Jäkärilää tai Yli-Maariaa. Turun puolelle on esitetty suhteettoman suuria pelkästään virkistyskäyt­toon varattavia alueita. Tarkoitus ei kai liene, että pääosin lietolaiset asukkaat tulisivat käyttämään niitä lähivirkistysalueinaan.

Vastine:

1. Virkistyskäyttövaraus ja ulkoilureittisuunnitelma

Maanomistajalla ei ole subjektiivista oikeutta saada aluettaan kaavoitetuksi rakennusmaaksi. Turun kaltaisessa kasvukeskuksessa rakentamisen mahdollisuus määräytyy ensisijaisesti vain asema­kaavojen kautta, mutta toissijaisesti asemakaava-alueiden ulkopuolella suunnittelutarveratkaisujen kautta. Edes yleiskaavat eivät Turussa anna mahdollisuutta hakea suoraan rakennuslupaa.

Kiinteistölle Hakala (853-487-9-27) ei ole osoitettu ulkoilureittisuunnitelman reittejä. Kiinteistölle Hakala II (853-487-6-42) sijoittuu ulkoilureitin osa. Reitti kulkee lähellä kiinteistön länsirajaa. Ulkoilureittisuunnitelman muutetussa ehdotuksessa reittiä ei osoiteta enää ulkoilun lisäksi ratsastukseen vaan pelkästään ulkoiluun. Reitti noudattelee kiinteistön alueella olemassa olevaa, paljon käytettyä polkua. Polun virallistaminen ulkoilureittitoimituksen kautta ja ottaminen Turun kaupungin kunnos­apidettäväksi ei olennaisesti lisää maaston ja puiden juuriston kulumista, vaan voi jopa vähentää sitä kunnossapitotoimien, kuten haketuksen ansiosta.

Kaupungit tulevat ulkoilureittitoimituksia tehtäessä esittämään, että polkuoikeus määritetään le­veämpänä, kuin mikä todellinen tarve on. Korvausta maksetaan siis laajemmasta alueesta, kuin mikä tarvitaan reitin toteuttamiseen.

Osoittaessaan käyttötarkoitusmerkintöjä (esim. A tai V) yksityisen omistuksessa olevalle maalle, tulee sille myös tietty odotusarvo. Odotusarvoon sisältyy ajatus, että kunta on maa-alueesta yleisesti kiinnostunut yhdyskuntarakentamiseen ja sen oheistoimintoihin. Tällöin puhutaan markkina-arvon näkökulmasta ns. raakamaasta. Raakamaa on aluetta, jota kunnat hankkivat maankäyttöään varten ja siten se myös useimmin on käypää metsä-/maatalousmaata arvokkaampaa. Lisäksi metsätalouden osalta maksetaan maapohjan päälle puuston arvo. Näin ollen osoittaessaan alueelle maankäyttömerkintöjä, joiden pohjalta voidaan todeta maa-alueen olevan raakamaata, tosiasiallisesti maan arvo nousee odotusarvosta johtuen ja siten normaaleilla maa- ja metsätalousmarkkinoilla toimivat ostajat harvemmin maksavat samaa kokoluokkaa olevaa hintaa.

Osayleiskaavan valmistelu on kieltämättä kestänyt pitkään ja sen myötä rakennus- ja toimenpidekieltoa on jatkettu niin pitkään kuin maankäyttö- ja rakennuslaki mahdollisti (38 §). Kielto kuitenkin loppuivat lain salliman 15 vuoden jälkeen. Kieltojen aikana maanomistajalla olisi ollut mahdollisuus hakea poikkeuslupaa kielloista, mikäli hänellä olisi ollut jokin perusteltu toimenpide tai rakennushanke.

2. Maa- ja metsätalouskäyttö

Muistutuksessa todetaan, että ulkoilureittisuunnitelmassa hyödynnetään reittejä ja uria, jotka ovat vuosien saatossa muotoutuneet puun korjuu- ja kuljetustarpeita varten. Tämä pitää paikkansa. Suunnitelmassa on nimenomaan pyritty välttämään uusien polku-urien avaamista, jotta haitat metsätaloudelle jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Olemassa olevat reitit ovat jo nykyään vilkkaassa virkistyskäytössä, joten ulkoilureittien virallistaminen ei muuta tilannetta olennaisesti. Reittien ottaminen kaupungin ylläpidettäviksi ulkoilureiteiksi ei estä metsätalouskäyttöä. Ulkoilureittitoimituksen yhteydessä voidaan sopia reittien ja metsätalouden tarpeiden yhteen sovittamisesta, kuten hakkuusiin ja kuljetuksiin liittyvistä asioista. Hakala II -kiinteistöllä kulkeva reitinosa sijoittuu kiinteistön län-sirajan tuntumaan, joten tarpeen ylittää reitti metsäkoneilla arvioidaan jäävän melko vähäiseksi.

Kaavan virkistysalumerkinnällä halutaan estää ei-toivottujen maankäyttömuotojen toteutuminen, kuten esimerkiksi maa-ainesten otto. Pitkällä tähtäimellä halutaan myös ohjata alueen metsien käyttöä jaksollisesta kasvatuksesta jatkuvaan kasvatukseen, jotta ikäviä avohakkuualueita ei synny ja alue olisi jatkuvasti metsäpeitteinen. Olennaista siis on, etteivät alueella suoritettavat hankkeet vaikeuta alueen käyttämistä pääkäyttötarkoitukseensa eli virkistykseen. Maanomistajat voivat kuitenkin edelleen käyttää alueitaan metsätalouteen, eikä käyttötarkoituksen muutos M-alueesta V-alueeksi ole siten kohtuuton.

3. Yhdenvertaisuusperiaate

Maanomistajien tasapuolinen kohtelu on noussut esiin jo valmistelun hyvin varhaisessa vaiheessa ja sitä on käsitelty pitkin matkaa. Vastineita voi katsoa mm. kohdista 3.30, 3.45 ja 12.8.

Yhdenvertaisuusperiaatetta kaupungit noudattavat ostaessaan alueelta raakamaata, jolloin kaikki maanomistajat ovat kaavamerkinnästä (A/V) riippumatta samanarvoisia. M-alueet ovat sellaisia, joihin kaupungeilla ei vastaavia intressejä ole, joten niillä maan arvo vastaa käypää markkinahintaa.

Tässä yhteydessä voidaan kuitenkin käsitellä vielä muistuttajan esiin nostamaa Tastontien maanomistusta suhteessa kaavaratkaisuun. Tastontien loppupään aluevaraukset kattavat ensisijaisesti vain nykyiset rakennetut pihapiirit ja käytännössä aluevaraukset kattavat vain muutamia täydennysrakennuspaikkoja nykyisten pihapiirien yhteyteen. Ratkaisuun on vaikuttanut voimakkaasti lentomelun sekä lentokoneiden laskeutumissektorin huomiointi, joiden johdosta laajemmat aluevaraukset asumiseen eivät ole tällä kohtaa mahdollisia. Kaavaratkaisulla on kuitenkin pyritty turvaamaan nykyisten pihapiirien olemassaolo. Muistuttajan on hyvä myös huomata, että AM-alueen eteläpuolista AP-aluetta on laajennettu hieman verrattuna vuoden 2017 kaavaluonnokseen, jotta kaavaratkaisu huomioi muistuttajan sukulaistahon hakemaa suunnittelutarveratkaisua uudelle omakotitalolle.

4. Turun pormestariohjelma 2021-2025

Riittävän tonttivarannon ylläpitäminen kuuluu kunnan perustehtäviin ilman erillisiä ohjelmakirjauksiakin. Omalta osaltaan tonttivarantoa turvaamaan on laadittu tätä Maaria-Ilmaristen osayleiskaavaa. Osayleiskaava tarjoaa sellaiset aluelisäykset, jotka ovat mahdollisia tavoitevuoteen 2035 mennessä. Omat rajoitteensa lisäyksille ovat luoneet Rakennemalli 2035, Maakuntakaava sekä yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 §). Sisältövaatimuksissa ovat korostuneet myös tätä yleiskaavaa laajemmat kysymykset, kuten mahdollisuudet liikenteen järjestämiseen (Turun lentoasema), mutta samaan aikaan mahdollisuus terveelliseen ympäristöön (ei asumista lentomelualueelle) sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys. Lentokentän, Saramäen ja Urusvuoren kaupunginosissa on odotettavissa sellaista maankäytön kehittymistä, joka poistaa näiltä alueilta huomattavan määrän virkistykseen soveltuvia alueita. Siten tällä kaavalla on tarpeen turvata Jäkärän ja Yli-Maarian eteläpuolisen Manner-Turun laajimman yhtenäisen metsäalueen säilyminen.

Toimenpiteet

- *Ratsastukseen osoitettu reitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmasta.*

3 Maanomistajat Tastontieltä, 20.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Omistamme pientalokiinteistön Tastontien loppupäässä. Se on merkitty kuuluvaksi AM-alueeseen eli maatilojen talouskeskusten alueeseen. Pidämme tätä merkintää ja rajausta täysin vääränä, sillä emme harjoita minkäänlaista maataloutta. Merkintä rikkoo räikeästi jo perustuslaissa olevaa yhdenvertaisuusperiaatetta vastaan. Osayleiskaava luonnos ei miltään osin täytä maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vaatimusta.

Kaikki Tastontien varrella olevat alueet ennen omistamaamme kiinteistöä ovat valtaosin saaneet merkinnät A-1 tai AP, jotka sallivat asuntorakentamisen. Vaadimme, että osayleiskaava luonnokseen on tehtävä sellaisia muutoksia, jotka saattavat meidät yhdenvertaiseen asemaan alueen muiden yksityisten maanomistajien kanssa.

Vastine:

AM-merkintä johtuu alueella olevasta hevostilasta. Merkinnällä ei ollut tarkoitus rajoittaa tai poistaa tavallista pientaloasumista.

Ks. yhdenvertaisuuteen liittyvä vastine edellisestä vastineesta.

Toimenpiteet

- *Muistutuksen pohjalta kaavan yleismääräyksiin on lisätty teksti, jolla lavennetaan AM-merkinnän käyttötarkoitusta kattamaan maatilatoiminta, pientaloasuminen ja näiden yhdistelmät.*

4 Asukas Sysimäenkujalta, 22.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Tastonmetsä 2 asemakaava luonnokseen 2021 VARELY/3770/2021 hyvin perustein kehotti kuntaa pohtimaan tulisiko Sammontien läpiajo sallia vain kävellen ja pyörillä. Lisäksi olette saaneet jo silloin lukuisia kannanottoja hyvin perusteluin, ettei Sammontien jatketta tehdä. Kysynkin, miten asia on edennyt, kun kaavaehdotuksessa Sammontien jatke on edelleen merkitty kokoojakaduksi?

Tastonmetsä 2 / Louheenpolku asemakaava luonnoksessa 2021 Tastonmetsän ja Tastonmetsä 2 väliin on kaavoitettu VL alueita. Osayleiskaavaehdotuksessa VL alue "vaihtunut" AP-alueeksi! Onko tähän perusteluita? Tässä kaavoituksen vaiheessa asia on helposti korjattavissa.

Ilmaristen koulua ja päiväkotia on vähitellen laajennettu. Onko kaavallisesti mietitty mikäli (kun) koulun ja päiväkodin tilat eivät riitä, mihin koulu ja päiväkotia laajenee? Pitäisikö LP alueet olla merkittynä, kun niille jo paikkoja asemakaavaehdotuksessa 2021 kaavoittaja esitti?

Edellä oleviin kysymyksiin ja ehdotuksiin odotan perusteltua vastausta.

Vastine:

Alueelle on laadittu asemakaava, jossa on tarkennettu yleiskaavaa mm. alueiden väliin on jätetty lähivirkistysalueita. Tyypillisesti yleiskaavassa ei esitetä alueen sisäisiä virkistysalueita, vaan pelkistetysti alueen yleinen käyttömerkintä, tarkemmat virkistyskäytävät esitetään asemakaavassa. Kyseisessä asemakaavassa on myös otettu kantaa Sammontien läpiajoon ja tuolta puuttuvalta osalta se on merkitty pääkäyttötarkoitukseltaan jalankulku ja pyöräilyväyläksi.

Koulun tontilla on vielä varaa laajentaa ja päiväkotien osalta on kaavoitettu Ilmarisiin kaksi lähipalvelutonttia, joihin voidaan palvelua tarvittaessa laajentaa. Yleiskaavassa on osoitettu P-tontti esim. koulua varten Pakurlan pellolle, jos alueen kasvu molemmilla puolilla kuntarajaa kasvaa sellaiseksi, että tarve yhteiselle koulurakennukselle syntyy. Yleiskaavassa ei oteta kantaa koulun mahdolliseen toteuttamiseen liittyviin kysymyksiin.

Yksittäisten pysäköintialueiden esittäminen yleiskaavatasolla ei ole tarkoituksenmukaista, vaan kunta voi asemakaavoissaan niitä osoittaa ilman yleiskaavavarausta.

5 Maanomistajat, kiinteistöt Vaihtomaa 423-461-2-65 ja Jukola 423-461-1-147, 23.3.2022

Kohteen kuvaus	Tilamme ovat maa- ja metsätalouskäytössä, jolloin kulkumme kulkee suunniteltua reittiä pitkin niin metsäkoneilla kuin jalkaisinkin. Tiloillamme harjoitetaan hevosten valmennusta ja käyttöä metsässä.
Vaatus	<p>Pyydämme poistamaan ohjeellisen ulkoilureittivaruksen ja suunnittelemaan sen korvaavalle alueelle seuraavin perustein:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nykyisten vaatimusten mukaan metsänhoito on ympärivuotista; puutavaran kuljetus- ja metsäkoneen kulkeminen kyseisellä uralla tekee siitä kulkukelvottoman ulkoilijalle. 2. Hevosten pillastuminen on vaarallista niin hevosen ohjastajalle kuin vastaantulijalle ja hevosellekin.

Vastine:

Esitetty reitti ei kulje muistutusten jättäjien mailla. Esitetty reitti on sama kuin voimassa olevassa yleiskaavassa ja se katsottiin kohdilleen asianomaisten kanssa jo edellisellä yleiskaavakierroksella (Liedon yleiskaava 2020).

6 Yrittäjät Haagantieltä, 27.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Haagan reitti kulkee meidän hevosviljelmämme läpi. Reitti kulkee meidän hevostarhojen välistä piha-alueen läpi. Tallin ulko-ovelta on n. 20 m kulkureitille. Koemme reitin sijainnin jopa vaaralliseksi koska hevoset ovat pakoeläimiä ja pelästyessään hyvinkin arvaamattomia. Tällaisilla reiteillä liikkuu ihmisiä pyörillä, mopoilla, lastenrattaila. Pelkäämme kohtaamisia, koska ihmiset eivät aina tiedä kuinka arkoja hevoset ovat.

Vastine:

Haagaan osoitetun ulkoilureitin linjauksesta on keskusteltu muistuttajan kanssa toukokuussa 2022. Reitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmasta. Se on korvattu yleispiirteisellä ulkoilureitin yhteys-

tarve -merkinnällä. Merkintä kertoo, että alueella on tarvetta ulkoilureitille mutta reitistä ei ole tarkoitus tehdä ulkoilureittitoimituksia tässä vaiheessa. Ulkoilureitti on poistettu myös Maaria-Ilmaristen osayleiskaavasta ja korvattu ulkoilureitin yhteystarve -merkinnällä.

Toimenpiteet

- *Haagaan osoitettu ulkoilureitti on poistettu osayleiskaavasta ja ulkoilureittisuunnitelmasta.*
- *Osayleiskaavaan ja ulkoilureittisuunnitelmaan on lisätty yleispiirteinen ulkoilureitin yhteystarve -merkintä.*

7 Yrittäjä, kiinteistö Kullanpelto 853-470-1-63, 27.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Kaavaehdotuksessa tämä on ehdotettu AP-2 alueeksi. Haluamme muuttaa tämän pienteollisuustontiksi. Koska kyseisessä kiinteistössä on ollut jo Konepajatoimintaa vuodesta 1960 alkaen. Kyseinen yritys toimii edelleen ja mahdollisuudet ovat vielä kasvuun.

Vastine:

Toimenpiteet

- *Konepajan alue lähiympäristöineen on muutettu työpaikka-alueeksi, jolla sallitaan lisäksi vähäisessä määrin myös asumista.*

8 Maanomistaja / yrittäjä Kanta-Haihuntietä, 27.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Maarian ulkoilureittisuunnitelmassa ulkoilureitti on suunniteltu kulkemaan Haihun tilan kohdalla Maarian altaan rannasta. Rannassa sijaitsee Haihun tilan hevosten laidunmaa, joka on perustettu rannan suojakaistaleelle. Ulkoilureitti vaarantaa hevosten laiduntamismahdollisuuden hyvien eläintenpitotapojen mukaisesti. Lisääntyvä liikenne rannassa haittaa hevosten laiduntamisrauhaa ja tuo turvallisuuteen liittyviä riskejä sekä uhkia.

Ratkaisu pakottaisi rakentamaan rantaan näköesteellisen aidan, joka sekään ei mahdollista meluhaittaa poistaisi. Laidunmaan siirtäminen lähemmäs tilaa vaikuttaisi merkittävästi peltoalueesta saataviin vuokratuloihin. Laidunmaan pohjan perustaminen vie muutaman vuoden.

Reitin kulkiessa missään muodossa tilan etupuolelta. Tällä tarkoitan Maarian altaan puolelta tilaa tai tilan läpi Kanta-Haihuntietä, tulee lisääntyvä liikenne vaikuttamaan negatiivisesti pihan ja tilan rauhaan sekä tilalla harjoitettavaan yritystoimintaan. Edellä mainituista syistä olen pyytänyt siirtämään reitin kulkemaan Haihun tilan takapuolelle.

Liitteenä on myös asiantuntijalausunto eläinsuojelunäkökulmasta.

Liite

Kyseisessä suunnitelmassa ratsastus – ja ulkoilureitti tulisi kulkemaan Haihun tilan kohdalla Maarian altaan reunaan pitkin. Tämä kohta on muutettava esimerkiksi niin, että reitti kulkisi Kanta-Haihun tietä ja kääntyisi ennen Haihua metsänreunassa jo kulkevaa reittiä pitkin kohti rantaa. Tällöin reitin päähän saataisiin maaston muodostama silmukka, jota tarvitaan turvalliseen ratsastukseen. U-käännöksen tekeminen hevosella voi aiheuttaa vaaratilanteita.

Suunnitelmassa kuvattu ulkoilu- ja ratsastusreitti vaarantaa Haihun tallin hevosten laidunnusmahdollisuuden rantakaistaleella. Mahdollisimman pitkä vuosittainen laiduntaminen on hevosille erittäin tärkeää. Laidunnus laumassa kuuluu olennaisesti hevosten lajityypilliseen käyttäytymiseen. Hevosilla, joilla ei ole mahdollisuutta laiduntaa, esiintyy usein vatsahaavaa ja muita niiden hyvinvointia

vakavasti vaarantavia sairauksia. Laidunnukseen sisältyy erittäin tärkeänä osana hevosten mahdollisuus sosiaaliseen kanssa-käymiseen lajitovereidensa kanssa.

Laitumen ohi ratsastaminen vaarantaa sekä laitumella olevien hevosten että ohittavan ratsukon turvallisuuden. Hevonen on pakoeläin. Pelästyessään hevonen saattaa juosta ensin karkuun ja sitten vasta pysähtyä katsomaan. Vieras hevonen laitumen ulkopuolella on aina uhka laiduntavalle laumalle. Lauma pyrkii pakenemaan uhkaa ja ellei se onnistu lauma saattaa lähteä kohti uhkaksi katsomaansa kohdetta. Vauhkoontuminen laidunaidan molemmin puolin on mahdollista, mikäli ratsastusreitti kulkee laitumen ohi.

Haihun tallilla on hevosia, jotka ovat asuneet tallilla pitkään. Näiden eläinten on erityisen hankalaa oppia uudesta suunnasta tulevaa uhkaa. Myös ulkoilureittiä pitkin kulkevat koirat saattavat aiheuttaa laumalle tarpeetonta pelkoa. Huolta aiheuttavat myös väistämättä rantareitille kulkeutuvat mo-poilijat ja muut mahdolliset häiriköitsijät. Haihun tallin hevoset ovat vuosia huolehtineet siitä, että kyseinen rantakaistale pysyy niittymäisenä ja alueelle syksyisin kerääntyvien muuttolintujen lintujen tärkeänä laidunnus- ja lepopaikkana.

Heidi Leyser-Kopra
Kaupungin työntekijä
eläinsuojeluvalvoja

Vastine:

Vaihtoehtoisia ulkoilu- ja ratsastusreitien linjauksia on tutkittu lisää muistutusten käsittelyn aikana. Kanta-Haihuntietä tai Rihkontietä seurailevat reittilinjaukset eivät osoittautuneet mahdollisiksi mm. asutuksen läheisyyden, osallisten suuren määrän ja turvallisuusriskien takia. Reittiä ei ollut mahdollista linjata myöskään peltojen kautta, koska reitit olisivat halkoneet peltoja ja aiheuttaneet näin huomattavaa haittaa viljelylle. Alueen kiinteistöjaotus on sellainen, että luontevaa ja tarkoituksenmukaista reittilinjausta on vaikea saada aikaan kiinteistöjä halkomatta. Kaupungin maanomistusta ei osuudella ole, mikä on tehnyt reitin linjaamisesta erityisen haastavaa.

Koska hyvää vaihtoehtoa ulkoilu- ja ratsastusreitien linjaukseksi ei ole löydetty, Vanhan Tampereentien ja Korkiakallion välinen reitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmasta.

Tarve Maarian altaan suuntaiselle ulkoilureitille on kuitenkin edelleen olemassa, joten osayleiskaavaan samoin kuin ulkoilureittisuunnitelmaan on lisätty yleispiirteinen ulkoilureitin yhteystarve -merkintä. Yhteyden tarkka sijainti ratkaistaan alueen asemakaavoituksen yhteydessä, samoin kuin toteutettavan reitin tyyppi. Ulkoilureitin tarkoituksenmukainen linjaus on helpommin löydettävissä asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin alueella on odotettavissa maankäytön, maanomistuksen ja kiinteistörajojen muutoksia.

Toimenpiteet

- *Maarian altaan rantaa myötäilevä ulkoilu- ja ratsastusreitti on poistettu osayleiskaavasta ja ulkoilureittisuunnitelmasta.*
- *Osayleiskaavaan ja ulkoilureittisuunnitelmaan on lisätty ulkoilureitin yhteystarve -merkintä.*

9 Maanomistaja, kiinteistö Wähä-Keto 423-446-2-14, 27.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Maaria-Ilmaristen ulkoilureittisuunnitelmassa ulkoilureitti on suunniteltu omistamani metsäkiinteistön läpi. Osayleiskaavassa reitin ja kiinteistön rajan rajaama alue on suunniteltu virkistysalueeksi. Vastustan omistamani maa- ja metsätalousalueen kaavoittamista virkistysalueeksi. Harjoitan maa- ja metsätaloutta päätoimisesti, joten alueen virkistyskäyttö haittaa elinkeinoani. Ulkoilureitin sijoittamisesta kiinteistölle tai kiinteistön rajalle voin neuvotella, mutta ilman maanmittauslaitoksen tekemää ulkoilureittitoimitusta tai muuta pysyvää rasiitetta.

Vastine:

Muistuttajan maa-alueesta hyvin pieni osa osoitetaan virkistysalueeksi. Merkintä ei estä maa- ja metsätalouden harjoittamista. Virkistysaluemerkinnällä halutaan ensisijaisesti estää ympäristölle haitallisten maankäyttömuotojen toteutuminen, kuten maa-ainesten otto, sekä lisäksi rajoittaa metsänhoitotoimissa avohakkuiden käyttöä. Ulkoilureittien linjaamisessa ja toteutuksessa ei voida jäädä suullisten sopimusten varaan, vaan niiden pysyvyyden turvaamiseksi tarvitaan ulkoilureittitoimituksia.

10 Asukas Laitiontieltä, 27.3.2022**Vaatimukset ja perustelut:**

Esitän vastalauseen kaavaehdotukseen Aurajoen sekä Lausteenojan reunaa mukailevan ulkoilureitin linjauksesta. Reitti tulee kulkemaan erittäin huonosti perustettavassa maastossa. Rantapenkereet ovat jyrkkiä, sekä kulutusta kestäväntöntä savipohjaista pengertä. Lausteenojan uoman veden virtauksessa on suuria vaihteluja sulamisvesien sekä sateiden johdosta. Tämän johdosta luonnollinen eroosio on alueella voimakasta, eikä lisääntynyt kuormitus tule asiaa parantamaan. Maasto on myös viimeisiä luonnontilassa olevia jokivarsikohteita, sekä oleellinen osa Aurajoen kansallismaisemaa. Lausteenojan ympäristö tarjoaa suojaisan pesintä- ja kasvuympäristön useille vesilintulajeille. Alueella on myös runsas nisäkäkanta. Metsäkaurispopulaatio on alueella erittäin runsas. Ketut, kanahaukat, huuhekaja sekä harvinainen tuulihaukka pesivät suunnitellun ulkoilureitin välittömässä läheisyydessä. Lisäksi joen toisella puolella on jo ulkoilureitti. Tämän vuoksi katsonkin, että ennemminkin tulisi kehittää Vanhalinnan puoleisia ulkoilureittejä, kuin rakentaa uutta joen toiselle puolelle.

Vastine:

Lausteenojan varteen osoitettu ulkoilureitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmasta. Se on korvattu yleispiirteisellä ulkoilureitin yhteystarve -merkinnällä. Merkintä kertoo, että alueella on tarvetta ulkoilureitille mutta reitistä ei ole tarkoitus tehdä ulkoilureittitoimituksia tässä vaiheessa. Ulkoilureitti on poistettu myös Maaria-Ilmaristen osayleiskaavasta ja korvattu ulkoilureitin yhteystarve-merkinnällä.

Ulkoilureitin yhteystarve -merkintä ei kuvaa tarvittavan reitin tarkkaa sijaintia vaan ulkoilureitin tarvetta Ilmaristen ja Aurajokivarren välillä. Jos reittiä jossain vaiheessa lähdetään suunnittelemaan Lausteenojan varteen, reitin linjaus ratkaistaan suunnittelun kuluessa. Mahdollisen reitin linjauksessa on syytä huomioida mahdolliset luontoarvot.

On totta, että Vanhalinnan puolella on useita ulkoilureittejä. Ilmarisista näille reiteille on kuitenkin huomattavan pitkä matka. Etäisyys Ilmaristen taajaman länsiosista Vanhalinnan rantareitin alkuun on Vanhan Tampereentien ja Haagantien kautta n. 4,5 km. Tätä reittiä on mahdollista kulkea kävelen ja polkupyörällä. Autolla kuljettaessa on kierrettävä Turun kehätien kautta, jolloin matkaa Ilmaristen taajaman länsiosista Vanhalinnan rantareitin alkuun kertyy n. 7,5 km. On siis tarvetta ulkoilureitille, jota pitkin Aurajoen varteen pääsisi suoraan Ilmarisista.

Toimenpiteet

- *Lausteenojan varteen osoitettu ulkoilureitti on poistettu osayleiskaavasta ja ulkoilureittisuunnitelmasta.*
- *Osayleiskaavaan ja ulkoilureittisuunnitelmaan on lisätty ulkoilureitin yhteystarve -merkintä.*

11 Maanomistajat, kiinteistöt Pikku-Prusi 853-505-2-37, Laakkari 853-505-2-24, Mäkipirtti II 853-412-1-55, Uusiräimä II 853-505-10-2, Heikkilä II 853-447-6-4, Metsäniuskala 853-480-3-10 ja Metsätalo 853-411-1-1, 28.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Vaadimme seuraavien asioiden ottamista huomioon.

1. Yksityisomaisuuden sekä omistajan käyttöoikeuden kunnioittamista Suomen perustuslain mukaisesti.
2. Laadittavan kaavoituksen tulee olla tasavertaista eri omistajien välillä.
3. Alue on pidettävä jatkossakin maa- ja metsätalousalueena.
4. Emme hyväksy ulkoilureittitoimituksella mahdollistettavaa reitistöä ja siihen liittyviä toimintoja. Reitit tulisivat aiheuttamaan vaikeuksia maanomistajille: metsänhoidon ja hakkuiden luvanvaraisuuden ja sääntelyn vuoksi tuoton menetyksiä; varoillamme rakennetun ja ylläpidetyn tiestön käytön hankaloituminen; ulkoilureittien käyttäminen ja ylittämiset koneilla; puunkorjuutyön aiheuttama, jopa hengenvaara, työmaiden läheisyydessä liikkujille.
5. On suunniteltavissa ehdotusta painokkaammin hyödyntää kaupungin tällä alueella omistamia kiinteistöjä sekä tilojen rajalinjoja reittien paikoiksi.
6. Alueillemme ei saa jäädä mitään entisiä reittejä käyttöön ulkoilureittitoimitusreittien lisäksi. Nykyiset, luvatta perustetut ja osin Turun kaupungin rahoituksella merkityt polut sekä niihin liittyvät rakennelmat on mailtamme poistettava. Maanomistajien luvan vaativia ulkoilutapah-tumia, esimerkiksi suunnistustapahtumia emme tule hyväksymään. Nykyiset kiintorastit on luvattomasti maastoon viety ja ne on sieltä poistettava.
7. Kiinteistön Metsätalo 853-411-1-1 osalta suunnitelmaehdotukset olisivat vaikeuttamassa tilalle haettua ja toimenpidekiellon vuoksi keskeytettyä maa-aineksen ottolupakäsittelyä ja hankkeen toteutumista.
8. Mikäli ulkoilureittitoimitus maillemme tulee, reittien aiheuttamat haitat tulee minimoida sekä korvata kaikilta osiltaan maanomistajille.

Vastine:

1. Maanomistajien omaisuus on turvattu (perustuslaki 15 § ja MRL 39 §). Julkisen vallan tehtävänä on kuitenkin tarvittaessa rajoittaa omaisuuden käyttötapoja, jos sillä olisi merkittäviä haittavaikutuksia. Tästä on esimerkkinä muistuttajien maa-ainestenottohanke, joka toteutu-essaan turmelisi haitallisesti ja peruuttamattomasti Jäkärälän ja Ilmaristen välisen metsäalueen yhtä osaa.
2. Kaavoitus on alueella niin tasapuolista kuin se alueen ominaispiirteet, maankäyttö- ja rakennuslaki sisältövaatimuksineen sekä yleispiirteisemmät kaavat huomioiden on mahdollista. Maanomistajien tasapuolinen kohtelu on noussut esiin jo valmistelun hyvin varhaisessa vaiheessa ja sitä on käsitelty pitkin matkaa. Vastineita voi katsoa mm. kohdista 3.30, 3.45 ja 12.8.
3. Alueella voi jatkossakin pienin rajoituksin harjoittaa maa- ja metsätaloutta, vaikka se kaavassa merkittäisiinkin virkistysalueeksi. Perustelut muutokselle on esitetty aiemmissa vastineissa, kuten muistuttajien aiemmin jättämän mielipiteen yhteydessä kohdassa 12.4.
4. Ratsastukseen osoitettu reitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmasta. Tämä vähentää metsätilojen halkovien reittien määrää. Ratsastusreitti on poistunut mm. tiloilta Pikku-Prusi, Uusiräimä II ja Metsätalo.

Metsänhoito ja hakkuut ovat edelleen alueella mahdollisia. Ulkoilureittitoimituksen yhteydessä voidaan sopia ulkoilureittien ja metsätalouden tarpeiden yhteen sovittamisesta, kuten hakkuisiin ja kuljetuksiin liittyvistä asioista. Maanomistajalle voidaan esim. turvata oikeus reitin ylittämiseen traktorilla ja metsäkoneilla sekä reitin käyttämiseen metsätalouden kulje-

tuksiin. Koska metsäkoneilla liikkuminen reitillä voi estää reitin ulkoilukäyttöä, maanomistajan tulee ilmoittaa reitin metsätalousoikeudesta reitin pitäjälle. Kun reitin läheisyydessä tehdään hakkuita, reitti suljetaan käytöstä turvallisuussyistä. Vastaavalla tavalla toimitaan esim. Turun kaupungin kuntoratojen läheisyydessä.

5. Muistutuksen mukaan kaupungin omistamia kiinteistöjä sekä tilojen rajalinjoja tulisi hyödyntää enemmän reittien paikoiksi. Kaupungin maanomistus on alueella kuitenkin hajanaista, joten pohjois-eteläsuuntaisen reitin aikaansaaminen on mahdotonta ilman yksityisille kiinteistöille sijoituvia osuuksia. Esimerkiksi muistutuksessa mainittu kiinteistö Metsätalo ulottuu Maarian altaan keskilinjasta Liedon rajalle saakka, joten sen kiertäminen on mahdotonta. Muistutuksessa mainittu Metsäniuskala ulottuu Liedon rajasta melkein Maarian altaaseen saakka; altaan rannassa on asuttu pihapiiri, jonka kautta reittiä ei voi linjata.

Rengasmaisen reitin aikaansaaminen edellyttää kahta pohjois-eteläsuuntaista kulkuyhteyttä. Rengasmaista reittiä tavoitellaan, koska sellainen on ulkoilun kannalta mielekkäämpi kuin se, että kulkija joutuu palaamaan samaa reittiä takaisin.

Tilojen rajalinjoja on hyödynnetty useissa kohdissa. Reitit kulkevat mm. tilojen Pikku-Prusi, Laakkari, Mäkipirtti II ja Heikkilä II rajoilla tai niiden tuntumassa. Kaikkialla reittien linjaaminen rajoja myöten ei ole järkevää, koska ihmiset kulkevat mieluiten helppokulkuisia polkuja pitkin, jotka ovat syntyneet tavallisesti maaston perusteella, eivät kiinteistörajojen mukaan. Tilojen rajalinjojen tiukka noudattaminen johtaisi vaikeakulkuihin ja epätarkoituksenmukaiseen ulkoilureitistöön.

Siellä, missä reitit eivät kulje tilojen rajoilla, ne noudattelevat yleensä olemassa olevia polku-uria ja metsäautoteitä, joita nykyäänkin käytetään ulkoiluun. Ulkoilureittisuunnitelmassa on pyritty hyödyntämään olemassa olevia polku-uria, jotta tarpeettomalta uusien polku-urien avaamiselta vältyttäisiin ja haitat metsätaloudelle jäisivät mahdollisimman pieniksi.

6. Aiempiin reitteihin liittyvät viitat ja rakenteet poistetaan alueelta, kun kaupunki perustaa alueelle ulkoilureittisuunnitelmassa osoitetut reitit, joista on tehty ulkoilureittitoimitukset. Muiden polkujen käyttämisestä ei voida kieltää, vaan ulkoilu on edelleen mahdollista jokamiehenoikeuden perusteella. Kaupungin viitoittamat ja ylläpitämät, hyväkuntoiset ulkoilureitit auttavat kuitenkin ohjaamaan kulkemista merkityille reiteille. Suunnistustoimintaa järjestetään alueella suunnistusseurojen ja -yhdistysten toimesta, joten palautteet rasteihin ja mahdollisiin suunnistustapahtumiin liittyen tulee kohdistaa kyseisille toimijoille.
7. Muistuttajien esittämää vaatimusta maa-ainesten otosta on käsitelty jo useasti aiemmin, ks. mm. vastineet kohdista 3.36 ja 12.4.
8. Turun kaupunki tulee ulkoilureittitoimituksia tehtäessä esittämään, että polkuoikeus määritetään leveämpänä, kuin mikä todellinen tarve on. Korvausta maksetaan siis laajemmasta alueesta, kuin mikä tarvitaan reitin toteuttamiseen.

Toimenpiteet

- *Ratsastukseen osoitettu reitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmasta.*

12 Maanomistajat, kiinteistö Metsäranta 853-411-6-0, 28.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Vastustamme Metsärannan osalta ulkoilureittisuunnitelmaa, joka rajoittuu Maarian altaaseen. Karttaan on merkitty levähdyspaikaksi varattava alue ja ulkoilureitti uusi polku-ura, jota emme voi hyväksyä.

Vastine:

Muistutuksessa mainittu levähdyspaikka on perusteltua poistaa, koska ELY-keskus nosti lausun-
nossaan esille kedon, jonka alueelle levähdyspaikka ulottuu.

Toimenpiteet

- *Paimalan kedon alueelle osoitettu levähdyspaikka ja sille johtava reitinosa on poistettu.*

13 Sauvolantien tiehoitokunta, 28.3.2022**Vaatimukset ja perustelut:**

Vastustamme Liedon kunnan ehdotusta ulkoilureittisuunnitelmaksi siltä osin, kuin se koskee Sau-
volantien tiehoitokunnan hallinnoimaa Sauvolantien yksityistietä. Katsomme, että toteutuessaan
suunnitelma lisää merkittävästi liikennöintiä yksityistiellä ja todennäköisesti tulee aiheuttamaan
myös paikoitusongelmia ulkoilureittiä käyttävien jättäessä autojaan yksityistien varteen jatkaakseen
kävelen eteenpäin kohti levähdyspaikaksi suunniteltua aluetta. Emme lisäksi katso, että alueella
on erityisiä paineita ulkoilumahdollisuuksien lisäämiseen. Edellä olevilla perusteilla katsomme, että
Sauvolan yksityistietä ei tule käyttää yleiseen tarkoitukseen tässä yhteydessä.

Vastine:

Sauvolantielle osoitettu ulkoilureitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmasta. Se on korvattu yleispiir-
teisellä ulkoilureitin yhteystarve -merkinnällä. Merkintä ei kuvaa tarvittavan reitin tarkkaa sijaintia
vaan ulkoilureitin tarvetta Ilmaristen ja Aurajokivarren välillä. Ulkoilureitti on poistettu myös Maaria-
Ilmaristen osayleiskaavasta ja korvattu ulkoilureitin yhteystarve -merkinnällä.

Ks. myös vastine muistutukseen 14.10.

Toimenpiteet:

- *Sauvolantielle osoitettu ulkoilureitti on poistettu osayleiskaavasta ja ulkoilureittisuunnitel-
masta.*
- *Osayleiskaavaan ja ulkoilureittisuunnitelmaan on lisätty ulkoilureitin yhteystarve -merkintä.*

14 Maanomistaja, kiinteistö Harviainen 423-405-2-128, 28.3.2022**Vaatimukset ja perustelut:**

1. Muistutus osayleiskaavaan liittyen; Ko. kiinteistön AP-alue pitää käsittää koko kiinteistön alu-
een, myös metsäksi merkityt alueet. Todellisuudessa kartassa merkitty metsä on vapaasti met-
sittyä peltoa / joutomaata. AP- alueen tulee ylettyä kiinni paikallisesti arvokkaaseen mai-
sema-alueeseen saakka (Ilmaristen oja).
2. Muistutus ulkoilureittisuunnitelmaan liittyen; Ehdotettu pyörätie tulee sijoittaa kokonaan kiinteis-
tön halkovan Virttaankankaan vesijohdon päälle / putken suoja-alueelle. Ehdotettua pyörätietä
ei saa sijoittaa muualle ja näin vähentää kiinteistön muuta käyttöä.

Vastine:

1. Kaavamerkintä on laajennettu vastaamaan voimassa olevan yleiskaavan varausta. Rakentami-
sen laajuus ratkaistaan asemakaavalla, jossa selvitetään myös maaperän rakennettavuus
Lausteenojan penkereellä.
2. Myös tämä ratkaistaan asemakaavassa, ei näin yleispiirteisessä suunnitelmassa kuin yleis-
kaava/ulkoilureittisuunnitelma. Virttaankankaan putken läheisyydessä toimimiselle on omat reu-
naehtonsa ja ne selvitetään tarkemmassa suunnittelussa, joten tässä esitystarkkuudessa ei lin-
jausta muuteta.

Toimenpiteet

- *AP-rajasta on tarkistettu hieman laajemmaksi.*

15 Maanomistaja, kiinteistöt Kuoksu ja Kurvi 423-446-4-65, 28.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Muistutus koskee retkeilyreittiehdotuksen sitä osaa, jossa reitti kulkee omistamieni tonttien välistä. Tämä vaatisi sillan rakentamisen nykyään noin 5 metriä leveälle ojakaivannolle.

Vastine:

Toimenpiteet

- *Ulkoilureitti on siirretty Harviaistentielle.*

16 Liedon Riistamiehet, 29.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Esitämme huomion Aurajoen läheisyydessä kulkevan ulkoilureitin mahdollisista vaaratilanteista. Kyseiset pellot sekä metsäalueet ovat vuokrattuina seurалlemme metsästysmaiksi. Haagan ja Uotilan tilan välisessä maastossa on erittäin runsaasti metsäkauriita sekä jäniksiä joita maanomistajat pyytävät toistuvasti harventamaan. Sama pyyntö on tullut myös Turun suunnasta, sillä ohikulku tiellä Ravattulan kohdalla tapahtuu runsaasti onnettomuuksia. Lisäksi peltoalueilla ammutaan joka syksy runsaasti kyyhkyjä sekä hanhia. Ulkoilureitti kiertelee metsästysaluetta ja osoitamme huolemme siitä miten mahdollinen lisääntynyt liikenne voi aiheuttaa kohtaamisia. Luonnollisesti jokainen metsästyksen harrastaja on velvollinen huolehtimaan ympäristön turvallisuudesta ennen riistalaukausta, mutta kävelijöiden/ratsastajien ohjaaminen metsästysaikaan alueille ei olisi toivottua asioiden kehityssuuntaa. Turku kovin mielellään varmasti haluaa yhtenevää reittiä Liedon kanssa jokirantaa pitkin, mutta Liedon tulisi muistaa että olemme maaseutua ja ympäristön käyttötapamme ja ajatuksemme saattavat hieman poiketa siitä miten kaupungeissa ajatellaan. Metsästykselle on kuitenkin alueella vahvat perinteet ja runsas tuki maanomistajien puolesta.

Vastine:

Lausteenojan ja Aurajoen varteen osoitettu ulkoilureitti on poistettu ulkoilureittisuunnitelmasta. Se on korvattu yleispiirteisellä ulkoilureitin yhteystarve -merkinnällä. Merkintä kertoo, että alueella on tarvetta ulkoilureitille, mutta reitistä ei ole tarkoitus tehdä ulkoilureittitoimituksia tässä vaiheessa. Ulkoilureitti on poistettu myös Maaria-Ilmaristen osayleiskaavasta ja korvattu ulkoilureitin yhteystarve -merkinnällä.

Ulkoilureitin yhteystarve -merkintä ei kuvaa tarvittavan reitin tarkkaa sijaintia, vaan ulkoilureitin tarvetta Ilmaristen ja Aurajokivarren välillä. Jos reittiä jossain vaiheessa lähdetään suunnittelemaan, reitin linjaus ratkaistaan suunnittelun kuluessa. Mahdollisen reitin linjauksessa on syytä huomioida metsästyksen liittyvät asiat.

Toimenpiteet:

- *Lausteenojan ja Aurajoen varteen osoitettu ulkoilureitti on poistettu osayleiskaavasta ja ulkoilureittisuunnitelmasta.*
- *Osayleiskaavaan ja ulkoilureittisuunnitelmaan on lisätty ulkoilureitin yhteystarve -merkintä.*

17 Asukas Ilmarisista, 29.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Esitän vastustukseni Lausteenojan reunaan mukailevaan ulkoilureittiehdotukseen. Ulkoilureitin perustaminen ja sen käyttäjät tulevat häiritsemään Lausteenojan ympäristössä pesiviä useita eri lintu-

lajeja. Alueella on myös runsas metsäkauriskanta. Ulkoilureitti vaikeuttaisi metsästäjien riistanhoitoa alueella. Ilmarisissa on pyöräteitä, pyöräilyreittejä. Pidetään kunnossa Liedossa olemassa olevaa reitistöä (esim. Haagantien ja Väänteläntien kunnossapito).

Vastine:

Lausteenojan varren linnuston osalta ks. vastine muistutukseen 14.10.

Metsästyksen osalta ks. vastine muistutukseen 14.16 Liedon Riistamiehet.

Toimenpiteet:

- *Lausteenojan varteen osoitettu ulkoilureitti on poistettu osayleiskaavasta ja ulkoilureittisuunnitelmasta.*
- *Osayleiskaavaan ja ulkoilureittisuunnitelmaan on lisätty ulkoilureitin yhteystarve -merkintä.*

18 Maanomistaja, kiinteistöt Tuomola 423-436-1-13 ja Verkkala 423-446-1-67, 29.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Vastustan ulkoilureitin sijoittamista tilojeni Tuomola 423-436-1-13 sekä Verkkala 423-446-1-67 alueelle seuraavista syistä:

Roskaaminen ja reitin ulkopuolella liikkuminen lisääntyisi. Suunnitellun reitin varrella olevilla heinäpelloilla liikutaan jo nyt ilman lupaa vaikka kyseessä on viljelysmaat. Lisäksi varmasti tulisi läpikulua Pakurlan Pumppaamon tien kautta tilakeskuksen pihan läpi Haagantielle. Nykyäänkin jo tätä on. Aurajoen ranta tilamme alueella on ainoa paikka jossa voimme kalastaa, uida ja veneillä omalla alueella. Reitini myötä rauha olisi mennyttä. Kaupungin puolelle tilamme rajan viereen suunniteltu laavu huolestuttaa, kuivalla aikaa on maastopaloaara koska ympärillä on heinä- ja viljapeltoja. Alueella on runsas peura ja kauris kanta. Paikka on lähialueen paras ko. eläinten metsästysalue harvasta asutuksesta sekä peurojen alueen läpi kulkevan reitin johdosta. Jos reittisuunnitelma toteutuisi niin metsästys vaikeutuu tai peräti loppuu alueella. Tällöin peuratuhot ja onnettomuudet lisääntyvät lähialueella.

Lisäksi suunnitteilla on hevos- ja ulkoilureitti vuokrapeltojeni alueelle Tampereentieltä Tastoon. Viljelen jokaista peltoa kyseisellä välillä. Kuka on vastuussa jos hevonen pillastuu työkoneen äänestä ja tapahtuu onnettomuus? Viljelytöiden suorittaminen on lähes poikkeuksetta tehtävä kiireellä eikä silloin ole aikaa odotella että hevoset poistuvat. Lisäksi askarruttaa sajojen jäätyminen kohdissa missä reitti risteäisi salaojat. Tuulensuu-tilan peltoliittymä Haagantietä vastapäätä jäisi myöskin reitin alle.

Vastine:

Tuomola- ja Verkkala-kiinteistöjen osalta ks. vastine muistutukseen 14.10.

Merkittävät reittejä suunnitteleamalla ja rakentamalla voitaisiin nimenomaan ohjata peltoalueisiin kohdistuvaa virkistyskäyttöä tietyille urille ja vähentää näin pelloilla kävelyä.

Vanhan Tampereentien ja Taston välisen ulkoilu- ja ratsastusreitini osalta ks. vastine muistutukseen 14.8.

Toimenpiteet:

- *Lausteenojan ja Aurajoen varteen osoitettu ulkoilureitti on poistettu osayleiskaavasta ja ulkoilureittisuunnitelmasta. Se on korvattu yleispiirteisemmällä ulkoilureitin yhteystarve -merkinnällä.*
- *Vanhan Tampereentien ja Taston välinen ulkoilu- ja ratsastusreitti on poistettu osayleiskaavasta ja ulkoilureittisuunnitelmasta. Se on korvattu yleispiirteisemmällä ulkoilureitin yhteystarve -merkinnällä. Reitini tarkka sijainti ja tyyppi ratkaistaan asemakaavavaiheessa.*

19 Maanomistajat, kiinteistö Allola, 29.3.2022, lisäselvitys 30.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Vastustamme yo. suunnitelmaehdotusta. Se toisi liikennettä Sauvolan yksityistielle ja rasietta peltoalueemme reunalle. Tulevaisuudessa rasiitteen saaminen pois omalta tontilta olisi mahdoton tehtävä. Suunnitelmaehdotus pudottaisi kiinteistön / tontin Allola arvoa. Toivomme, että annamme eläinten elää rauhassa täällä alueella.

Lisäselvitys alueen käytöstä kiinteistöstä / tontista Allola

Olemme vuokraamassa aluetta eläinten laiduntamiselle, joten ulkoilureitti ei voi kulkea meidän kiinteistön / tontin puolelta.

Vastine:

Sauvolan yksityistien osalta ks. vastine muistutukseen 14.13 Sauvolantien tiehoitokunta.

Kyseisen kiinteistön kohdalla reitti olisi kulkenut lähinnä Lausteenojan suojavyöhykkeellä, joten alueen keskeisimpään olevaan maapohjan arvoon, maatalouden harjoittamiseen, sillä ei olisi ollut arvoalentavaa vaikutusta, koska viljeltävä pinta-ala ei olisi pienentynyt.

Eläinlajiston osalta ks. vastine muistutukseen 14.10.

Toimenpiteet:

- *Lausteenojan ja Aurajoen varteen osoitettu ulkoilureitti on poistettu osayleiskaavasta ja ulkoilureittisuunnitelmasta.*
- *Osayleiskaavaan ja ulkoilureittisuunnitelmaan on lisätty ulkoilureitin yhteystarve -merkintä.*

20 Maanomistajat, kiinteistöt Urusmetsä 423-436-1-12, Peurakallio 423-436-4-162, Perälä 423-405-1-200, Rajamaa 423-436-1-2, Rajala 423-405-1-85, 29.3.2022

Vaatimukset ja perustelut:

Metsäalueet

1. Ulkoilureittisuunnitelman selonteko ei selvennä, miksi tarvitaan muutos virkistysaluekaavaksi (V-alue). Yleiskaavaan voidaan ulkoilureitti myös vahvistaa, V-kaava ei ole tarpeen.

Ulkoilureitin perustamisen edellytyksenä ulkoilureittitoimituksessa on se, että reitistä on joko laadittu vahvistettu ulkoilureittisuunnitelma, se on merkitty asema- tai yleiskaavaan tai reitistä on sovittu maanomistajan ja reitinpitäjän välillä (ulkoilulaki 3 §, 13 §). Ulkoilulaki myös määrittää eikunnan omistamalle maalle sen, että ulkoilutoiminnan tulee olla tärkeää eikä siitä saa aiheutua huomattavaa haittaa kiinteistölle.

- Mikä on peruste, että virkistyskaava alueelle tarvitaan koska ulkoilureitti ei sitä vaadi? Jos kunta haluaa vaikuttaa metsän ilmiasuun (ikään, puustorakenteeseen yms) tämä loukkaa yksityisen maanomistajan oikeuksia tulonhankintaan omistamallaan kiinteistöllä.
- Virkistysaluekaava ja sitä kautta kunta määrittäisi alueen tulevaa käyttöä, eikä siis maanomistaja. Peurakallion osalta kunnan kanssa tehtiin vaihtokauppa metsämaasta. Kyseisessä vaihdossa kunta sai Talviniityn alueen, jonne on nyt rakennettu huomattava määrä taloja. Nyt vain muutama vuotta myöhemmin, kunta on päättänyt rajoittaa luovuttamansa alueen käyttöoikeutta. Herää kysymys, miksi kyseinen metsä alun perin vaihdettiin? Kaavamuuoksilla jotka rajaavat yksityisen maanomistajan oikeuksia ja pakottavat hakemaan maisematyölupaa on vaikutuksia vuosikymmenien päähän. Kuka tietää millaiset ajatukset kunnassa silloin on virkistysalueiden suhteen? EU voi hyvin tarjota tähän omia näkökulmia ja silloin yksityinen maanomistaja kärsii tappion.
- Yleiskaavassa Peurakallion ja Urusmetsän kiinteistöihin on merkitty AP-alueet. Itselläni on ollut ajatus rakentamisesta kyseiselle alueelle jossain vaiheessa, mutta kaavamuutos poistaisi tämän mahdollisuuden.

- d. Virkistysaluekaavamerkintä metsä ja peltomaalle tarkoittaa käytännössä sitä ettei kyseistä metsää saa myytyä enää kenellekään.
- e. Ulkoilureitti aiheuttaa yllä mainituille kiinteistöille huomattavaa haittaa. Urusmetsää hal- kova matka olisi noin 170m ja Peurakalliossa reilu 300m. Kummassakin kiinteistössä kun- nan suunnittelema reitti kulkee keskeltä palstaa, parhaimman maapohjan alueella.
- f. Kaiken voi tietysti kompensoida rahalla. Korvausperuste reitistä tulee selvittää etukäteen, koska korvauksen suuruuden tulee riippua siitä, tuleeko palstoille virkistysaluekaava vai ei.
- g. Ulkoilureitit eivät varmasti ole perusteltavissa erityisesti kuntoa nostattaviksi, jos verrataan vaikka pyöräteihin. Monikäyttöisyydessään pyörätie olisi varmasti pidemmän päälle pa- rempi ratkaisu varsinkin koulualueiden läheisyydessä jolloin hyötyliikunta koulumatkojen pyöräilyn muodossa lisääntyy. Pahkalaukkaantie on niin ruuhkainen ja ruuhkat vain lisään- tyvät uuden asuinalueen myötä, että Rauhakylästä ei uskalla aamulla lasta pyörän selkään laittaa. Siltikään kunta ei ota asiakseen jatkaa pyörätietä Pahkalaukkaantietä sen pidem- mälle mitä asuinalueetta on muodostettu.

2. Peltoalueet

- a. Samoin kuin metsäkiinteistöille, muistutuksessa lueteltuihin peltoalueisiin suunnitellaan niihin ikään kaavamerkintää V1. Perusteluita ei ole esitetty miksi tämä myös pelloille tarvi- taan, sillä kuten aikaisemmin todettu ulkoilureittitoimitus voidaan toteuttaa ilman, että teh- dään kaavamutosta alueelle jolle polku tehdään.
- b. Pelloille suunniteltu ulkoilureitin linjaus tulee muuttua. Reitit tulee noudattaa ojan reunoja jolloin mahdollisimman vähän pellolle aiheutuu harmia. Vaikka polku olisi aina saman le- vyinen, sillä on merkitystä tuleeko katkos keskelle peltoa vai sen reunaan. Keskellä peltoa oleva ulkoilureitti hankaloittaa huomattavasti maanviljelytöitä.

3. Muutosehdotukset:

- a. Kunnan tulee luopua virkistysaluekaavamerkinnästä kyseisillä metsä ja peltoalueilla ja mie- lummin vahvistaa yleiskaava jossa metsäkiinteistöissä on mukana alkuperäinen suunni- telma AP-alueesta. Silloin yksityisille maanomistajille jää mahdollisuus hyödyntää alueita tulonhankkimiseen kuten omistajien aikomuksena on ollut.
- b. Ulkoilureitti ei tarvitse virkistysaluekaavaa toteutuakseen, ulkoilulaki ei sitä vaadi. Meidän tulee muistaa että Lieto on maaseutua, Turku voi tehdä omalla alueellaan mitä haluaa.
- c. Jos ulkoilureitti tehdään, tulee se laatia tonttien rajalle, silloin haitat jaetaan parhaiten kaik- kien (myös Turun puolen) maanomistajien kesken. Nykyinen reittilinjaus ei ole kelvollinen. On pienempi paha laatia uusi reitti, kuin jatkaa vakiintunein käytännön jossa polun paikkaa ei ole kukaan arvioinut. Ehdottamamme linjaus helpottaa metsätalouden töitä, koska puun- korjuuta ei käytännön syistä muutenkaan kannata suunnitella tilan rajojen yli. Nykyinen lin- jaus aiheuttaa kohtuutonta haittaa yksityiselle omistajalle, jota ulkoilulaki käskää välttä- mään.
- d. Korvaus ulkoilureitistä tulee olla tiedossa etukäteen, sillä se vaikuttaa kokonaiskuva-arvioon
- e. Ulkoilureitin rasiteoikeus metsänhoitotöissä tulee olla selvästi kuvattu sekä reitin korjausvel- vollisuus joka jää reitin ylläpitäjän vastuulle.
- f. Pelkästään kaavamutos V-kaavaan vaikuttaa yksityisten omistajien tulo-odotuksiin. Kor- vaukset eivät voi rajoittua vain ulkoilureittiin vaan korvauksia pitäisi suorittaa myös kaava- muutoksen aiheuttamasta haitasta.
- g. Kunta voi myös halutessaan pyrkiä hankkimaan omistukseensa palstan Peurakallio, silloin ei tarvitse keskustella yksityisomistajan kanssa korvauksista tai kaavamerkinnöistä sen palstan osalta.

Yhteenveto

Meillä on siis lukuisia vaihtoehtoja miten asiassa voidaan edetä. Me allekirjoittaneet emme vas- tusta ulkoilureittiä itsessään, ihmisten on hyvä pitää kunnostaan huolta. Pyörätie tosin olisi tähän parempi investointi, kuten totesimme.

Muistutamme samalla, että kaavamuutoksissa tapahtumat pystyvät menemään molempiin suuntiin. Merenalhon pellolla oli aikanaan lentomelualue joka taitaa olla nykymallissa poistunut.

Toivomme että kunta selvittää näitä huolenamme olevia asioita ja että asioista päästäisiin sopuun joka tyydyttää kaikkia osapuolia ilman, että asiassa on tarve ryhtyä vaivaamaan eri oikeusasteita. Mielestämme pyyntömme ovat varsin kohtuullisia.

Vastine:

Metsäalueet

1.

- a) Alueella voi jatkossakin pienin rajoituksin harjoittaa maa- ja metsätaloutta, vaikka se kaavassa merkittäisiinkin virkistysalueeksi. Kaavamerkintöjä on muutettu siten, että ne alueet, jotka edelleen jäävät maa- ja metsätaloustalouteen on osoitettu merkinnällä M. Virkistystarpeita vastaavat alueet on jätetty V-alueiksi, joita on lähinnä ulkoilureitin lähiympäristö ja Ilmaristen taajaman lähialueet. Näiltä osin yleiskaavallinen tilanne ei juuri muutu; aiemmin irrallinen AP-alue on liitetty olevaan AP-alueeseen ja lentomelualueen sisältä on poistettu kaikki uudet AP-merkinnät. Myös kokoojakatualuevaraus on poistettu, joka laajuudeltaan vastasi puolta kiinteistöllä Peurakallio olevasta AP-alueesta.
- b) Alueen status ei juurikaan muutu, kaavassa on AP-aluetta sekä V-aluetta ja nämä kytkeytyvät toiminnallisestikin toisiinsa. AP-alue pienenee hieman nykyisestä yleiskaava-varauksesta, toisaalta alueelta on poistettu myös kokoojakatualuevaraus alueen yleisuunnitelman muututtua. Metsän ajallinen jatkuvuus vuosikymmenien päähän on juuri yksi merkinnän tavoite. Pitkällä tähtäimellä halutaan myös ohjata alueen metsien käyttöä jaksollisesta kasvatuksesta jatkuvaan kasvatukseen, jotta ikäviä avohakkuualueita ei synny ja alue olisi jatkuvasti metsäpeitteinen. Maanomistajat voivat kuitenkin edelleen käyttää alueitaan metsätalouteen, eikä käyttötarkoituksen muutos M-alueesta V-alueeksi ole siten kohtuuton. Kaavaan tehtyjen muutosten jälkeen ei alueen yleiskaavan sisällössä tapahdu juurikaan merkittäviä muutoksia voimassa olevaan kyseessä olevien kiinteistöjen osalta.
- c) Urusmetsä sijoittuu lentomelualueen sisään, joten sille ei uudisrakentamista voida osoittaa. Peurakallion AP-alue on siirretty kiinni olevaan AP-alueeseen ja sen rakentamisen osalta asia ratkaistaan asemakaavalla.
- d) Kaupunki ostaa raakamaata käypään hintaan ja nämä alueet sopivat kaupungin käyttöön varsin hyvin, joten kyseisiä maa-alueita kannattaa tarjota kaupungille.
- e) Ks. vastine kohdassa 3 Muutosehdotukset.
- f) Korvauksen suuruus ei riipu alueen kaavamerkinnästä. Liedon kaupunki on valmis neuvottelemaan myös alueiden maapohjan hankkimisesta, jolloin erityisesti kiinteistöjen Urusmetsä tai Peurakallio osalta ei erillisiä laskelmia korvauksista tarvittaisi.
- g) Turun liikuntapalvelut totesi Maaria-Ilmaristen ulkoilureittisuunnitelmaa koskevassa lausunnossaan 31.3.2022, että ulkoilureitistöt ovat matalan kynnyksen liikuntapaikkoja, jotka liikuttavat monipuolisesti eri ikäisiä ja tasoisia liikkujia. Turun liikuntamahdollisuuksien selvityksestä (2011) käy ilmi, että kuntopolut ja -radat olivat asukaskyselyn mukaan toiseksi suosituimpia liikuntapaikkoja heti pyöräteiden jälkeen. Pahkalaukkaantie on edelleen valtion tie (ks. aiemmat vastaukset koskien ko. tietä, esim. kohdassa Yleisötulaisuus 12.6.2013).

2. Peltoalueet

- a) Tehtyjen muutosten jälkeen muistutusten alaisille kiinteistöille ei jää peltoalueita, joilla olisi kaavamerkintä V.
- b) Ulkoilureitti sijoittuu muistutuksen jättäjien omistamalle pellolle vain Laakkarinkulmassa. Siellä reitti kulkee Perälä-nimisen kiinteistön länsireunan tuntumassa osittain metsäisessä ympäristössä ja osittain pellon reunassa ojan vierustaa pitkin. Reitti ei kulje pellon halki. Se ei vaikeuta Perälä-kiinteistön viljelyä, koska reitti kulkee ojan länsipuolta ja pelto on ojan itäpuolella. Reitti on linjattu olemassa olevaa polkua pitkin. Linjausta on

tarkennettu muutettua ulkoilureittisuunnitelmaehdotusta varten ilmakuviin perusteella vastaamaan vielä tarkemmin polun linjausta.

3. Muutosehdotukset

- a. V-alueita on pienennetty siten, että taajamasta jää selkeä virkistysalueyhteys Maarian altaan ympäristöön kytkeytymen. AP-aluevaraukseksi riittää kaavaehdotuksen mukainen, olevan AP-alueen laajennus, jonka laajuus ratkaistaan asemakaavalla. Siltä osin kyse on joko maankäyttösopimuksesta tai raakamaakaupasta, jonka tavoitteellisena lopputuloksena on riittävien virkistysalueiden osoittaminen asemakaavassa ja niiden siirtymisen kaupungin omistukseen. Maanomistajan kannalta on sama, onko merkintä V tai AP, koska raakamaakaupassa tarjottava kauppahinta on sama. Maankäyttösopimuksessa taas tähdätään siihen, että V-alueet tulisivat kaavoituskorvauksena kaupungille.
- b. Kaavassa on esitetty yhtenäinen V-alue, jolla varmistetaan ympäristön säilyvyys virkistysalueena lähimetsänä ja joka jatkuu naapurikunnan puolelle yhtenäisenä. Nyt esitetty V-alueen laajuus kattaa suunnitellun ulkoilureitin ja sen lähiympäristön, joka kytkeytyy kaupungin kaavoittamaan VL-alueeseen luontevasti.
- c. Urusmetsän ja Peurakallion kiinteistöjen kohdalla reitti noudattelee olemassa olevaa polkua. Polku on syntynyt pääosin helppokulkuihin maastoon. Myös muita reittivaihtoehtoja on tutkittu maastossa. Muistutuksen jättäjien ehdottama reittilinjaus sijoittuu vetisempään maastoon. Reittilinjaus vaatisi todennäköisesti enemmän perustamis- ja ylläpitotöitä. Suoraviivaisesti kiinteistörajoja noudattelevasta reitistä ei myöskään tulisi kovin luontevaa. Osa ulkoilijoista käyttäisi todennäköisesti edelleen nykyistä polkua.
- d. Maan käyttöoikeuden luovuttamisesta ulkoilureittiä varten sekä vahingoista ja haitoista suoritetaan korvaus maanomistajalle. Korvaukset määritetään toimitusmenettelyn yhteydessä, kuten toimitaan tiehankkeissakin. Korvausten taso määritellään alueella tehtyjen maakauppojen hintatason perusteella.
- e. Ulkoilureittitoimituksen toimituspöytäkirjaan kirjataan kaikki päätökset sekä maanomistajan että reittioikeuden saajan oikeuksista ja velvollisuuksista. Maanomistajalle voidaan turvata oikeus reitin käyttämiseen metsänhoitotöissä, kunhan asiasta ilmoitetaan ulkoilureitin pitäjälle. Hakkuiden yhteydessä reitti suljetaan määräajaksi. Jos reitti vaurioituu hakkuiden yhteydessä, hakkuiden toteuttaja kunnostaa sen.
- f. V-aluemerkintä mahdollistaa mm. jatkuvan kasvatuksen periaatteen soveltamisen metsänhoidossa ja on olemassa arvioita, jonka mukaan se on jopa taloudellisesti kannattavampi metsänhoitotapa ajallisella perspektiivillä kuin esim. avohakkuu.
- g. Liedon kaupungilla on valmiudet neuvotella ko. palstan hankkimisesta. Maakauppojen osalta neuvottelukumppani on maankäyttöpäällikkö, johon kannattaa ottaa yhteyttä asian edistämiseksi.

Osayleiskaavaehdotusta on tarkennettu toivottuun suuntaan siten, että keskeisimmät virkistysalueeseen kytkeytyvät alueet on jätetty V-alueiksi ja muilta osin M-alueeksi. Pahkalaukkaantien pyörätiekysymys on ollut esillä koko kaavatyön ajan (aiemmat palautteet) ja siihen ei ole näkyvissä muutosta. Kaavan sisältöä on pyritty muokkaamaan haluttuun suuntaan huomioiden kaavan tavoite ja saatu palaute.

Toimenpiteet:

- *V-alueita on pienennetty merkittävästi metsätalousalueilla ja peltoalueilta se on poistettu kokonaan.*
- *Ulkoilureitin linjausta on tarkennettu Laakkarinkulmassa Perälä-kiinteistöllä.*